

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Spånga
grundskola i Stockholms kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Spånga grundskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Spånga grundskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla och systematisera jämställdhetsarbetet för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värde, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla och implementera metoder för att ge eleverna större möjlighet att delta i kontinuerlig planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **6 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:5557) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap**Författningsstöd**

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn har god kännedom om nuläget på skolan genom uppföljningar av såväl elevers kunskaper som skolans värdegrundsuppdrag. Även undervisningens genomförande samt lärarnas förutsättningar följs kontinuerligt upp och analyseras på olika sätt. Kunskapsuppföljning sker systematiskt på individ-, klass-, lärar- och ämnesnivå samt uppdelat på flickor och pojkar, utifrån enkätresultat, kartläggningsmaterial och kunskapsresultat. Rektorn leder elevhälsoteamet och får därmed direkt information från elevhälsans kompetenser. I övrigt bygger rektorns uppföljning till stor del på de biträdande rektorernas information som delges genom ledningsgruppsmöten tre gånger i veckan. De biträdande rektorerna leder arbetslagen, elevhälsomöten och har regelbundna avstämningar med skolans heltidsanställda mentorer. De biträdande rektorerna håller också i medarbetarsamtalen och i enskilda resultatdialoger där bland annat lärarnas egna utvärderingar av undervisningen diskuteras. Utöver detta ser rektorn till att vara tillgänglig och ute i verksamheten.

Såväl lärare som elevhälsans personal involveras kontinuerligt i analysarbetet gällande studieresultat, bland annat med hjälp av stödfrågor. Utifrån de behov som identifieras i analysarbetet beslutar rektorn om utvecklingsinsatser och resursfördelning. För att exempelvis möta elevers behov av stöd får de elever med låga resultat på kartläggningar i svenska och matematik i årskurs 7 riktat stöd i ämnena på schemat. Rektorn har också identifierat att det är en högre andel elever som får underkända betyg i ett visst ämne. För att ge dessa elever tillräckligt stöd erbjuder skolan veckovis en öppen lektion som är en form av läxhjälp för de elever som befaras att inte nå målen i ämnet.

Granskningen visade vidare att rektorn gör löpande förändringar vid behov i organisationen utifrån den uppföljning som genomförs. Ett exempel på det är att rektorn identifierat att många elever lyfts ur sina klasser för att få sitt stödbehov tillgodosett. Rektorn har därför som mål att utveckla lärarnas arbete med ledning och stimulans i klassrummet och ska rekrytera ytterligare en specialpedagog till skolan. Syftet med rekryteringen är att i större utsträckning möjliggöra för skolans personal med specialpedagogisk kompetens att vara ute i klassrummen. Ett annat exempel är att rektorn omfördelat en lärartjänst i svenska som andraspråk så att vissa lektioner i svenska har dubbelt lärarskap i klassrummet för att kunna möta elevernas behov.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en tydlig organisation med goda förutsättningar för lärarna att samverka genom en

tydlig mötesstruktur. Genom att flera olika mötesformer, som exempelvis arbetslag och elevhälsomöten, leds av skolledningen kan rektorn styra arbetet så att samverkan sker utifrån beslutade utvecklingsområden. Rektorn har efter analys exempelvis lyft ett behov av ökad samplanering och sambedömning mellan ämneslärarna för att öka likvärdigheten i undervisningen. Detta har bland annat lett till utökad schemalagd tid för ämneslärarna att mötas och att förstelärarna initierade framtagandet av verksamhetsplaner i alla ämnen för att komma åt identifierade skillnader. Sedan arbetet med utökad samplanering påbörjades har rektorn sett en ökad likvärdighet, främst i ett specifikt ämne som tidigare hade brister i undervisningen. I varje arbetslag finns också personal med specialpedagogisk kompetens som samverkar med ämneslärarna, men granskningen visar att samverkan framför allt rör elever i behov av stöd och att det varierar i vilken utsträckning lärarna samverkar med elevhälsan inom sin egen klassrumsundervisning. Skolledningen har också tagit fram ett omfattande dokument som sammanställer hur det fungerar på skolan och vilka förväntningar som finns. Utöver det leder rektorn månadsmöten där samtliga arbetslag träffas.

Utvecklingen av undervisningen på skolan leds av förstelärargruppen med skolledningens stöd. Samtliga lärargrupper har exempelvis arbetat med en gemensam lektionsstruktur och under innevarande läsår kommer en mötesform där lärarna presenterar goda exempel på lektionsupplägg för varandra att startas upp. För att följa upp undervisningen genomför lärare lektionsbesök och förstelärarna genomför auskultationer utifrån särskilda fokusområden. Förstelärarna har gemensam mötestid där även skolledningen är med, men det framkommer att det är otydligt i vilken utsträckning rektorn följer upp om det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. På skolan arbetar inga eller endast enstaka obehöriga lärare, men när det sker säkerställer rektorn att dessa får stöd av en mentor samt av arbetslaget och skolledningen.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder inte ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Visserligen delas såväl kunskaps- som trygghetsresultat upp på flickor och pojkar, men det saknas orsaksanalyser till de skillnader som identifieras och därmed görs heller inga riktade insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv som kan verka förebyggande. På skolan saknas också en tydlig planering för att säkerställa att jämställdhetsfrågan blir medvetandegjord och levande inom lärarkollegiet. Visserligen framkommer att elevhälsan håller i samtyckeslektioner i alla klasser och att skolans mentorer arbetar med jämställdhet inom ramen för sitt värdegrundsarbete, men det är upp till varje enskild lärare hur de integrerar jämställdhetsarbetet i undervisningen. Ett par anställda på skolan uttrycker

att de behöver stöd i jämställdhetsarbetet eftersom de upplever att det är svårt att hitta lösningar trots att de ser att det finns en del skillnader mellan flickor och pojkar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla och systematisera jämställdhetsarbetet för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte bedriver ett strategiskt jämställdhetsarbete där undervisningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Jämställdhetsarbetet är till stor del begränsat till mentorernas värdegrundsarbete och det saknas orsaksanalyser till identifierade resultatskillnader mellan könen. Eftersom rektorn inte medvetet och systematiskt styr och följer upp det jämställdhetsarbete som redan pågår på skolan kan rektorn inte heller säkerställa att jämställdhetsperspektivet genomsyrar all undervisning, vilket i sin tur riskerar att medföra att inte samtliga eleverna ges samma förutsättningar i undervisningen oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, utifrån en helhetssyn på skolans jämställdhetsuppdrag, leder ett strategiskt arbete och säkerställer att jämställdhetsarbetet integreras i undervisningen. Det behöver finnas en medvetenhet bland all personal på skolan om hur flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan. Utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer behöver systematiskt och löpande följas upp på ett sådant sätt att könsmonster kan uppmärksammas. Rektorn behöver därför ta ansvar för att samtlig personal har och utvecklar sin kunskap om vad jämställdhet är och hur kön ska vara en medveten variabel i analysarbetet. Arbetet kan exempelvis starta med en fördjupad analys av skillnaderna mellan flickors och pojkars kunskapsresultat, upplevelse av trygghet och studiero och lärarnas medvetenhet kring normer och jämställdhetsfrågor. Lärarna kan under medarbetarsamtal exempelvis få frågor om jämställdhet och skolan kan utforma gemensamma strategier för hur jämställdhet kan implementeras i undervisningen. En utgångspunkt för vidare diskussioner skulle kunna vara Skolverkets material om aktivt jämställdhetsarbete i skolan¹. Utifrån analysen kan rektorn sedan ta fram

¹ Skolverket *Aktivt jämställdhetsarbete i skolan*, Skolverkets hemsida <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/aktivt-jamstalldhetsarbete-i-skolan> hämtad 7 november 2024.

specifika insatser för jämställdhetsarbetet. Ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan kan bidra till att utveckla elevernas egen förmåga att kritiskt granska könsmönster som kan begränsa dem och andra i sina val och livsvillkor.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att lärarna överlag ger eleverna en strukturerad undervisning med ett aktivt lärarstöd. Lektionerna innehåller en tydlig start med en introduktion där lektionsinnehållet förmedlas både muntligt och skriftligt genom en gemensam tavelstruktur. Många lärare använder sig även av skolans digitala plattform för att lägga upp planeringar och uppgifter. Lärarna arbetar för att elever ska komma igång samt fokusera på arbetet, bland annat genom att förtydliga innehåll vid behov, vara uppmärksamma på vad som händer i klassrumsmiljön och stötta elever som tappar arbetstakten. Eleverna får under lektionerna ett aktivt lärarstöd genom att lärarna exempelvis ger tydliga instruktioner till arbetsuppgifterna, för en dialog med eleverna och uppmuntrar dem under arbetets gång. Det finns ett sammanhang och ett logiskt flöde i uppgifterna, däremot saknas ofta sammanfattande avslut på lektionerna.

Av granskningen framkommer vidare att det finns vissa skillnader mellan lärarna hur varierade lektionsuppläggen är. Skolinspektionens skolenkät 2024 visar att skolans elever är mindre nöjda med variationen än elever i landet generellt, vilket påverkar elevernas engagemang. Överlag får dock eleverna arbeta med olika typer av uppgifter och aktiviteter och en del lärare arbetar också ämnesöverskridande. Eleverna får växla mellan att

arbeta enskilt, i par eller i grupp samt träna på att diskutera och stötta varandra.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna har genomgående höga förväntningar på eleverna och inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation. Exempelvis visar lärarna höga förväntningar genom att uppmuntra eleverna att arbeta och inte underprestera, att positivt bekräfta elevers prestationer under arbetets gång samt utmana dem med svårare uppgifter vid behov eller individanpassa materialet för att möta olika nivåer i klassrummet. Det finns även möjlighet för elever att läsa matematik och engelska på gymnasienivå. Vidare visar granskningen att lärarna medvetet arbetar med att skapa goda relationer till eleverna och ett tillåtande klassrumsklimat genom att lyssna på, bekräfta och förtydliga det eleverna har att säga. Det visar sig exempelvis genom att eleverna känner sig trygga i att våga fråga om de inte förstår och att svara fel. Lärarnas återkoppling till eleverna sker både muntligt och skriftligt beroende på situation.

Det finns en väl utbyggd elevhälsa på skolan och lärarna samverkar med elevhälsan gällande elever som är i behov av stöd. Rektorn har däremot uppmärksammat att lärarna behöver bli bättre på att utveckla anpassningarna i klassrummet och därför arbetar rektorn för att utöka speciallärarnas och specialpedagogernas förutsättningar att vara ute i klassrummen.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Eleverna får på olika sätt möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt eget lärande. Exempelvis visar lärarna eleverna att det finns olika sätt att tänka på genom att ställa öppna frågor, resonera med eleverna och få eleverna att resonera med varandra, samt uppmuntrar eleverna till olika sätt att lösa uppgifter på. Lärarna uppmuntrar också eleverna till att arbeta med svårare uppgifter för att utvecklas. Några lärare arbetar även mer aktivt med studieteknik. Däremot involveras eleverna i varierad utsträckning i planering och utvärdering av undervisningen. Hur ofta och med vilka metoder lärare inhämtar elevernas synpunkter i syfte att utvärdera och utveckla undervisningen varierar mellan lärarna. Exempelvis framkommer att en del lärare använder sig av färgade lappar för att ta reda på hur mycket eleverna förstått och några lärare genomför test för att kunna planera framtida undervisning baserat på resultaten. I intervju med eleverna framkommer dock att det ofta upplevs otydligt för eleverna vad deras utvärderingar leder till, vilket medför att eleverna upplever att de saknar reellt inflytande. Flertalet lärare gör terminsvisa utvärderingar av sin undervisning som följs upp på medarbetarsamtalen, men rektorn säkerställer inte att samtliga lärare gör det. Medarbetarsamtalen leds av de biträdande rektorerna och under samtalen lyfts lärarnas bild av elevernas

nöjdhet med undervisningen. Skolledningen uppmuntrar lärarna till att bryta ner sin analys till att utvärdera undervisningen efter varje arbetsområde för att ta reda på hur nöjda eleverna är med den, men rektorn följer inte upp om det verkligen görs. I intervju med skolledningen framgår däremot att skolan arbetar med att systematisera utvärderingsfrågor som ska användas efter varje arbetsområde.

Av intervjuer framkommer att såväl elever som flera lärare upplever att undervisningen är väldigt läroplansbunden och att möjligheterna för eleverna att påverka undervisningen upplevs vara begränsade eller mycket små. Detta förstärks av resultaten från Skolinspektionens elevenkät vårterminen 2024 som visar att eleverna på skolan skattar sitt inflytande lägre än elever i övriga landet. Skolan har sedan innevarande läsår infört elevråd och arbetar bland annat med hur elevrådet ska bli en länk till klassråden för att skapa inflytande. Dock framkommer att inte alla elever vet om att det finns elevråd på skolan. I övrigt kan eleverna lämna synpunkter på undervisningen till sina mentorer.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla och implementera metoder för att ge eleverna större möjlighet att delta i kontinuerlig planering och utvärdering av undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna endast delvis involveras i planering och utvärdering av undervisningen. Omfattningen av elevernas delaktighet i planering och utvärdering av undervisningens innehåll, arbetsformer och arbetssätt varierar mellan lärare. I de fall eleverna är med i utvärderings- och planeringsarbetet är det ofta otydligt för eleverna hur deras synpunkter påverkar det kommande arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar metoder för utvärdering av undervisningen så att eleverna får en möjlighet att vara mer delaktiga och ha inflytande över sin undervisning. Rektorn bör även säkerställa att elevernas åsikter tas till vara i det kommande planeringsarbetet kring vad undervisningen ska innehålla och hur arbetet ska bedrivas. Utvärdering av undervisningen kan exempelvis ingå som en naturlig och regelbunden del av en struktur för hur lektioner avslutas. För att regelbundet utveckla undervisningen och lyssna in elevernas bild av undervisningen bör utvärderingar göras systematiskt och kontinuerligt och inte endast i slutet av terminen eller läsåret. Skolinspektionens erfarenheter är att de lärare som kontinuerligt låter

eleverna utvärdera hur arbetet fortlöper ökar elevernas känsla av inflytande och deras engagemang i undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

På skolan bedrivs ett gemensamt förebyggande arbete för att skapa studiero. Det förebyggande arbetet innehåller bland annat en gemensam lektions- och tavelstruktur som tillämpas av samtliga lärare på skolan samt fasta placeringar i klassrummen för alla elever. Lärarna använder sig också av olika metoder för att upprätthålla studiero, som upprepning och förtydligande av begrepp och instruktioner, användning av tidsverktyg samt korta rörelsepåsar. Samtal gällande studiero är pågående och kontinuerliga på skolan, både under arbetslagsmöten och informellt. Lärarna samverkar och diskuterar exempelvis hur de ska arbeta med en särskild klass eller specifika elever som kan ha större eller mindre utmaningar kopplat till studiero hos olika lärare samt hur de ska förhålla sig till ordningsreglerna. Eleverna involveras i arbetet med studiero genom att de får besvara enkäter och under mentorstiden där mentorerna följer upp läget i klassen på gruppnivå. Mentorerna tar med sig sina avstämningar till arbetslagsmöten så att samtliga lärare som undervisar en specifik klass blir delaktiga i diskussionen och har möjlighet att arbeta med det som uppkommer under lektionstid. Skolans ordningsregler har tagits fram i samverkan med skolans elevråd, lärare och vårdnadshavare och är kända av eleverna. Många lärare arbetar medvetet med att skapa goda relationer till eleverna för att kunna fånga upp och prata med dem när studieron störs, men både elever och skolledning uppfattar att det relationella arbetet varierar mellan lärare. I intervju med elever framkommer exempelvis att eleverna upplever att det varierar mellan lärarna vilka åtgärder som lärarna vidtar när studieron störs och att en del lärare är snabbare på att utfärda varningar eller utvisning ur klassrummet medan andra lärare först

pratar med eleverna om vad som hänt. Av granskningen framkommer också att elevhälsans inblandning i arbetet med studiero delvis beror på enskilda lärares önskan att ha elevhälsans kompetenser på plats i klassrummet.

Arbetet för trygghet

Personalen på skolan arbetar, under ledning av rektorn, medvetet för att skapa trygghet. På skolan finns en arbetsgrupp som ansvarar för att kartlägga och utveckla det trygghetsfrämjande arbetet. Under tiden för granskningen arbetar trygghetsgruppen exempelvis med att ta fram ett årshjul för trygghetsarbetet med både ett specificerat innehåll och identifierade ansvariga personer för varje område. En av skolans lärare har blivit tilldelad särskilt ansvar i arbetet med trygghet för att öka tryggheten på skolan. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser på olika nivåer som utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Såväl lärare som elevhälsans personal involveras kontinuerligt i analysarbetet. Analyser görs baserat på kartläggningar, till exempel via brukarenkäter och trivselenkäter samt samtal med elever och personal. Under det föregående läsåret genomfördes däremot inte skolans egen trivselenkät eftersom både skolledningen och delar av elevhälsan var nya, vilket innebär att uppföljningen av elevernas upplevelser av trygghet har varit begränsad. Trivselenkäten har dock återupptagits under innevarande läsår. Resultaten av de elevenkäter som görs återkopplas och analyseras av både elever och arbetslag. Ett exempel på en åtgärdande insats som genomförts efter enkätanalys är att rektorn genomfört förändringar i matsalen så att skolans elever nu äter i en separerad del från gymnasiet. Rektorn har även infört lärarnärvaro i matsalen genom att lärare äter tillsammans med eleverna för att stärka tryggheten. Det har lett till att fler elever äter i matsalen nu jämfört med tidigare. Ett ytterligare exempel på åtgärdande trygghetsarbete som genomförts är att skolan under föregående läsår uppmärksammade en klass med större utmaningar gällande ordning och studiero och då bjöd in till föräldramöten, intervjuade samtliga elever i klassen samt stöttade mentorn i dennes arbete. Arbetet återkopplades till klassens samtliga undervisande lärare för att på det sättet skapa en samsyn i arbetet kring berörd klass.

En stor del av skolans trygghetsarbete drivs av skolans heltidsmentor, bland annat genom att de arbetar relationsbyggande med eleverna, är tillgängliga under hela skoldagen, arbetar med samarbetsövningar och kontinuerligt genomför lägeskontroller av samtliga klasser. Även värdegrundsarbetet är styrt av mentorerna som veckovis arbetar med värdegrundsfrågor efter ett årshjul. En möjlig konsekvens av detta är att det kan finnas tendenser hos vissa lärare att vilja lämna över ansvaret gällande trygghetsarbetet till mentorerna och själva fokusera på sin ämnesundervisning. På skolan pågår dock insatser för att utveckla och upprätthålla gemensamma förhållningssätt i trygghetsarbetet. Bland annat

har skolan genomfört förändringar i sina rutiner vid kränkningssituationer och tillsatt en ansvarig trygghetsperson som håller i trygghetsarbetet med eleverna samt ansvarar för det administrativa.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området men vill påtala vikten av att systematisera arbetet och kontinuerligt följa upp elevernas upplevelser av trygghet, så att all personal har ett medvetet och gemensamt förhållningsätt i detta arbete.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn och lärare samt inkommen dokumentation.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn följer regelbundet upp och analyserar lärares bedömningar i alla ämnen och årskurser i syfte att identifiera eventuella skillnader och avvikelser, samt har tydliga förklaringar till skillnader och avvikelser som identifieras. Exempelvis har rektorn identifierat ett ämne där många elever fått F i betyg. Rektorn har tillsammans med läraren analyserat orsakerna kopplat både till undervisningen samt till bedömningar. Vidare har rektorn säkerställt att läraren framåt samverkar med lärare i liknande ämnen kring bedömning. Vid avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg har rektorn fört samtal med berörda lärare och exempelvis fått förklaringar att lärare har mycket annat underlag till grund för sin bedömning. Rektorn har även identifierat skillnader i bedömningar av muntliga nationella prov och gör där förändringar till detta läsår för att säkerställa likvärdig bedömning.

Kvalitetssäkring av bedömning och betyg

Rektorn ger lärarna förutsättningar att med olika metoder kvalitetssäkra sina bedömningar och att samverka kring bedömningsfrågor. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet ses i arbetslag och ämneslag för att diskutera frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer. För att säkerställa betygsättningen har ett ämneslag exempelvis arbetat med att jämföra tänkta betyg inför

betygssättningen i sina respektive klasser, diskuterat vilka skillnader de ser och hur de har tänkt kring olika betygssteg för att säkerställa likvärdigheten innan betygssättningen fastställs. Vidare sker sambedomning mellan lärare på skolan såväl organiserat som spontant. Nationella prov bedöms tillsammans av lärare i organiserade grupper och är ett arbete som kommer förstärkas ytterligare detta läsår. Därutöver har ett arbete påbörjats för att ta fram verksamhetsplaner för varje ämne för att skapa samstämmighet mellan lärare i planering och bedömning samt ökad likvärdighet i bedömning inom skolan. Vidare har ett arbete påbörjats inom arbetslaget med att plocka ut en gemensamt vald del av undervisningen, fundera kring genomförandet och sedan diskutera bedömningen av uppgiften.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet men påtalar möjligheten att kalibrera bedömningar även med lärare från andra skolor för att säkerställa en likvärdig bedömning.

Beslutet har fattats av Eva Lindgren, utredare.

I den slutliga handläggningen har Marta Rivelis (föredragande) och Anna Grimlund, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med representanter för skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttrande.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22 oktober 2024. Intervjuer med rektorn och representanter för skolans elevhälsoteam genomfördes digitalt den 23 oktober 2024. Besöket genomfördes av Anna Grimlund, utredare, och Marta Rivelis, utredare.

Spånga grundskola är en kommunal grundskola belägen i Stockholms kommun. Skolan har elever i årskurserna 7-9. Vid granskningstillfället går cirka 490 elever i årskurserna 7-9. Skolan leds av en rektor som till hjälp har tre biträdande rektorer.